

**СОЦІОКУЛЬТУРНІ ТА ПСИХОЛОГО-
ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ
ОСВІТНЬО-РОЗВИТКОВОГО ПРОСТОРУ
В СУЧАСНОМУ ЗАКЛАДІ ОСВІТИ**

**Матеріали
Міжнародної науково-практичної
онлайн-конференції
(м. Харків, 23 травня 2023 рік)**

**Міністерство освіти і науки України
Департамент науки і освіти
Харківської обласної військової адміністрації
Комунальний заклад
«Харківська гуманітарно-педагогічна академія»
Харківської обласної ради
Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка
Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія
The Institute on Community Integration (ICI) at the University of Minnesota (USA)
Educational foundation EduFuture (Finland)
Belgian Education Council (Belgium)**

СОЦІОКУЛЬТУРНІ ТА ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬО-РОЗВИТКОВОГО ПРОСТОРУ В СУЧАСНОМУ ЗАКЛАДІ ОСВІТИ

**Матеріали
Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції
(м. Харків, 23 травня 2023 рік)**

Харків
2023

УДК 378:[316.613+159.9+37]-048.42(062.552)

С 69

Редакційна колегія:

Пономарьова Г. Ф. – доктор педагогічних наук, професор, заслужений працівник народної освіти України, Почесний громадянин Харківської області, ректор – голова;

Степанець І. О. – кандидат педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи – заступник голови.

Члени редакційної колегії:

Прокопенко А. О. – доктор педагогічних наук, доцент, завідувач аспірантури;

Дмитренко К. А. – кандидат педагогічних наук, доцент, учений секретар;

Тупиця А. І. – керівник навчально-методичного відділу;

Демченко Н. Д. – кандидат філологічних наук, доцент;

Купіна О. В. – методист.

Відповідальність за якість і достовірність матеріалів
несуть автори публікацій.

С 69 Соціокультурні та психолого-педагогічні аспекти організації освітньо-розвиткового простору в сучасному закладі освіти : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (23 травня 2023 р., м. Харків) / за заг. ред. Г. Ф. Пономарьової; Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради [Електронне видання]. – Харків : ХГПА, 2023. – 500 с.

До матеріалів Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції включені доповіді науково-педагогічних і педагогічних працівників закладів вищої, загальної середньої та дошкільної освіти, аспірантів, здобувачів.

Тематика матеріалів збірника охоплює питання, що стосуються розвитку освітнього простору сучасного закладу освіти, проблем інклюзії в освіті, взаємодії закладу освіти і сім'ї в контексті формування сприятливого просторово-виховного оточення здобувача освіти, моніторингу якості освіти тощо.

УДК 378:[316.613+159.9+37]-048.42(062.552)

© Харківська гуманітарно-педагогічна академія, 2023

являють собою ідеальне бачення інформаційної культури і можуть служити цільовим орієнтиром у процесі професійної підготовки майбутнього вчителя інформатики у вузі або підвищення кваліфікації чинного педагога.

Список використаних джерел

1. Палій А. Диференціальна психологія: навчальний посібник. Київ : Академвидав, 2010 432 с.
2. Жалдак М. І. Формування інформаційної культури вчителя. *International Charity Foundation for History and Development of Computer Science and Technique ICFCST*. 2010.
3. Горова С. Новітні інформаційні технології в суспільних та культурних процесах сучасної України. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. №1. 2018. С.116-120.

ВИКОРИСТАННЯ LEGO-ТЕХНОЛОГІЇ НА УРОКАХ ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ» В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ

Молчанюк О. В., Борзик О. Б., Колісник А. С.

Сучасні вчителі початкових класів ставлять запитання: «Як зробити освіту цікавою для учнів? Як захопити учнів освітнім процесом?» Відповідь проста: трансформувати стандартний урок у захоплюючу гру. Саме тому, відповідно до Концепції «Нова українська школа» передбачається використання ігрових конструкторів LEGO в освітньому процесі початкової школи. Адже використання LEGO-технологій забезпечує умови для всебічного розвитку особистості, активності учнів в освітньому процесі та активізації пізнавальної діяльності, що своєю чергою сприяє підвищенню якості засвоєння здобувачами початкової освіти матеріалу з теми в цілому.

Різні аспекти проблеми використання LEGO-технологій на уроках, вивчають такі науковці, як: Н. Бібік, С. Грицай, Ю. Демченко, М. Деркач, О. Казакова, Ю. Катюшева, О. Кошелєв, О. Міхеєва, Ю. Новопашена, Д. Пеккер, О. Рома, Г. Селевко, Т. Форостюк та інші. Однак, не дивлячись на значні доробки науковців з проблеми дослідження, деякі питання залишаються висвітленими не остаточно.

Метою дослідження є розкриття теоретичних основ використання LEGO-технології на уроках інтегрованого курсу «Я досліджую світ» в початковій школі.

Як відомо, одним із провідних видів діяльності здобувачів початкових класів є навчання через гру. Завдяки залученню учнів до процесу пізнання через гру вони навчаються втілювати в життя свої задумки фантазувати, уявляти,

в учнів формуються комунікативні та моторні навички, а також, розвивається інтелектуальний, соціальний, творчий, емоційний та тілесний потенціали.

В освітньому процесі початкової школи рекомендується використовувати набір «Шість цеглинок», що складається з шести блоків LEGO Duplo певних кольорів: червоного, помаранчевого, жовтого, зеленого, синього та блакитного. Даний набір доцільно використовувати для індивідуальної, групової, колективної діяльності здобувачів початкової освіти на уроці.

Услід за думкою М. Деркач вважаємо, що цеглинки LEGO Duplo можна використовувати для вирішення освітніх завдань з метою [1]:

- розширення уявлення про навколишній світ;
- розвитку пам'яті, уваги, творчості й уяви;
- формування навичок спілкування, розширення словникового запасу;
- створення позитивної змагальної атмосфери;
- розвитку дрібної моторики;
- розвитку умінь та навичок гармонійної взаємодії з однолітками.

Для ефективного впровадження LEGO-технології в освітній процес початкової школи слід дотримуватись наступних вимог: завдання має бути адаптоване відповідно до вікових особливостей учнів та вже наявного досвіду роботи з цеглинками, а також, спрямовані на розвиток комплексну навичок в учнів. При цьому, необхідно практикувати одне й те саме завдання з використанням шести цеглинок LEGO, щоб молодші школярі опанували даний спосіб діяльності, набути впевненості, а вже потім урізноманітнювати спектр завдань.

Запропонувати здобувачам початкової освіти маніпуляції з цеглинками LEGO можна на будь-якій навчальній дисципліні, під час вивчення різноманітних тем і на будь-якому етапі уроку, адже це міждисциплінарний інструмент, а тому легко інтегрується в освітній процес.

Широкий спектр для реалізації завдань з використанням цеглинок LEGO має інтегрований курс «Я досліджую світ», де учень має можливість через гру «Шість цеглинок» доповнювати своє розуміння навколишнього світу. Водночас, через гру здобувачі початкової освіти не лише пізнають світ, а й можуть проявляти особисте ставлення до нього.

Наприклад, при вивченні теми «Чому на Землі бувають пори року?» у другому класі, можна запропонувати учням спочатку проасоціювати пори року з кольорами цеглинок LEGO (весна – зелений, зима – блакитний, осінь – помаранчевий, літо – жовтий), і домовитись з учнівською спільнотою, що саме ці кольори будуть позначати відповідні пори року. Наступним етапом можна запропонувати молодшим школярам розставити цеглинки у логічній послідовності відповідно до зміни сезонів на Землі.

Ще одним цікавим завданням в рамках вивчення теми буде – об'єднати учнів в групи за назвами сезонів і запропонувати кожній групі скласти речення

про їхню пору року, щоб всі слова в реченні починались на першу літеру кольору цеглинки, якою позначається дана пора року (весна – «Зе», зима – «Бе», осінь – «Пе», літо – «Же»). Як альтернатива наведеному завданню, або окремим завданням може стати таке: намалювати в групах характерні ознаки пір року тими кольорами, що позначають пору року групи.

У рамках вивчення теми «Будова рослини» (1 клас) доцільно запропонувати учням скласти цілісний організм квіткової рослини з цеглинок LEGO, при цьому вказати, що червона цеглинка – це корінь, зелена – стебло, жовта – листок, помаранчева – квітка, синя – плід та блакитна – насіння. Після цього проговорити з учнями функції кожного з органів рослини.

Отже, цеглинки LEGO це практичний освітній інструмент, що легко інтегрується в освітній процес початкової школи. Використання LEGO-технологій на уроках інтегрованого курсу «Я досліджую світ» сприяє формуванню в здобувачів початкової освіти цілісної картини світу через практично-ігрову діяльність.

Список використаних джерел

1. Гра по-новому, навчання по-іншому : методичний посібник / упор. О. Рома. The LEGO Foundation, 2018. 44 с.

СПІЛКУВАННЯ БАТЬКІВ ТА ВИХОВАТЕЛІВ З ДИТИНОЮ ЯК ВАЖЛИВИЙ СКЛАДНИК ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЕВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ОСОБИСТОСТІ

Молчанюк О. В., Вістизенко К. О.

Актуальною проблемою теорії та практики сучасної педагогіки є питання формування мовленнєвої компетентності особистості. Адже вона є однією з провідних базових характеристик особистості, що формується в процесі її розвитку. Оволодіння рідною мовою як засобом пізнання і способом специфічно-людського спілкування є найбільш вагомим досягненням дошкільного дитинства, бо саме дошкільний вік є найбільш сприятливим для оволодіння рідною мовою. Мова і мовлення обслуговують і поєднують всі інші види діяльності дитини і така взаємодія різних видів діяльності передбачає наявність певних знань, умінь і навичок, що є однією з базисних характеристик особистості, її компетентності.

Оволодіння мовою на високому рівні стає неможливим за відсутності сформованих мовленнєвих компетенцій в особистості, а тому дослідження цього питання потребує особливої уваги. Актуальність також зумовлюється пріоритетними напрямами Національної доктрини розвитку освіти України